

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	18XCdo/19/2016
Identifikačné číslo spisu:	6912213315
Dátum vydania rozhodnutia:	28.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Anna Marková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6912213315.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova č. 25, Bratislava IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova č. 4, Bratislava proti žalovanej: Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota, pod sp. zn. 8C/241/2012, o dovolaniach žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 08. septembra 2015 č. k. 14Co/1199/2014-94 a proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 08. septembra 2015, č. k. 14Co/1201/2011-97, takto

rozhodol:

Dovolenie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 08. septembra 2015 č. k. 14Co/1199/2014-94 o d m i e t a.

Dovolenie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 08. septembra 2015, č. k. 14Co/1201/2011-97 o d m i e t a.

Návrh na prerušenie konania z a m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Uznesením z 08. septembra 2015 sp. zn. 14Co/1199/2014 Krajský súd v Banskej Bystrici potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O. s. p.) odvolaním napadnuté uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota z 31. marca 2014 č. k. 8C/241/2012-15, ktorým žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 66,-eur podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, prílohy zákona č.

71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. V odôvodnení sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že z hľadiska obsahového išlo v podanej žalobe aj o námietku zaujatosti. Za správny označil tiež následný postup súdu prvého stupňa pri vyrubení súdneho poplatku za námietku zaujatosti. Uviedol, že vecné oslobodenie od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. sa na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti nevzťahuje.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním, v ktorom žiadal zrušiť rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že v danom prípade: a/ súdy rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 ods. 1 písm. e/ O. s. p.), b/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), c/ rozhodoval vylúčený sudca, resp. bol súd nesprávne obsadený (§ 237 ods. 1 písm. g/ O. s. p.). Zároveň žalobca navrhol odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, konanie prerušiť a predložiť Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh

na vyslovenie nesúlady položky 17a Sadzobníka zákona o súdnych poplatkoch s Ústavou a odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.), najprv skúmal, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania.

Z obsahu dovolania žalobcu vyplýva, že navrhuje dovolacie konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. a podať Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na konanie o súlade položky 17a Sadzobníka, ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch zákona

o súdnych poplatkoch s Ústavou Slovenskej republiky. Dôvodil, že inštitút námietky zaujatosti predstavuje procesnú obranu proti sudcovi, u ktorého má účastník konania pochybnosti o jeho nezaujatosti, ktorá sa nemá spoplatňovať, pretože je jediným prostriedkom, ktorým sa účastník môže domôcť preskúmania prípadného dôvodu na vylúčenie sudcu. Poplatok za námietku zaujatosti má podľa žalobcu povahu poplatku za vyjadrenie sa k otázke nestrannosti sudcu v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čo je neprípustný zásah do základného práva na spravodlivý proces vrátane práva na nestranný súd, garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Najvyšší súd návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. nevyhovel a tento zamietol, pretože položku 17a Sadzobníka ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch nepovažuje za rozpornú s Ústavou Slovenskej republiky a jej článkom 46 ods. 1.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. súd konanie preruší ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska,

Dovolací súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalobcu, že zavedenie poplatku za námietku zaujatosti bráni vyjadriť sa k otázke zaujatosti sudcu. Položka 17a bola do Sadzobníka znovu zavedená zákonom č. 621/2005 Z. z., pretože dochádzalo k zneužívaniu inštitútu námietky zaujatosti, a tak k zbytočnému predlžovaniu konania. Podľa dôvodovej správy k tomuto zákonu predmetný poplatok by mal mať povahu kaucie, ktorá by sa mala poplatníkovi vrátiť, ak námietku podal odôvodnene. Takéto obmedzenie je podľa najvyššieho súdu primerané a prispieva aj k zachovaniu iného ústavou zaručeného práva, a to práva na prerokovanie veci v primeranej lehote. Daný poplatok za námietku sa navyše v prípade jej oprávnenosti účastníkovi konania podľa § 11 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch vráti. Otázkou vzťahu medzi právom na prístup k súdu a povinnosťou zaplatiť súdny poplatok sa zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v rozsudku zo dňa 19. júna 2001, č. sťažnosti 28249/95, vo veci Kreuz proti

Poľsku uviedol, že nikdy nevyklúčil možnosť, že záujmy riadneho chodu justície môžu odôvodňovať zavedenie finančného obmedzenia na prístup jednotlivca k súdu a konštatoval, že požiadavku zaplatiť súdny poplatok v súdnom konaní nemožno pokladať za obmedzenie práva účastníka na prístup k súdu, ktoré je nezlučiteľné per se s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (odseky 59, 60).

Z týchto dôvodov je najvyšší súd dospel k záveru, že dovolateľ namieta rozpor s právom na prístup k súdu neoprávnene, a preto jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. zamietol.

Ďalej dovolací súd ďalej skúmal, či dovolanie žalobcu smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému to zákon pripúšťa a dospel k záveru, že ho treba odmietnuť.

V danom prípade ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania toho istého dovolateľa - viď konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 1Cdo/122/2014, 1Cdo/264/2013, 3Cdo/311/2014, 3Cdo/534/2014, 4Cdo/229/2014, 4Cdo/235/2014, 5Cdo/295/2014, 5Cdo/311/2014, 6Cdo/120/2014, 6Cdo/304/2014, 8Cdo/281/2014, 8Cdo/213/2014). Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 243b ods. 7 O. s. p. už ďalšie dôvody neuvádza.

Vzhľadom na to, že dovolanie žalobcu podľa § 237 a 239 O. s. p. prípustné nie je, najvyšší súd ho odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Uznesením z 08. septembra 2015 sp. zn. 14Co/1201/2014 Krajský súd v Banskej Bystrici potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O. s. p.) odvolaním napadnuté uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota z 31. júla 2014 č. k. 8C/241/2012-65, ktorým žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 20,-eur. Uviedol, že podanie žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa s účinnosťou od 1. októbra 2012 spoplatňuje súdnym poplatkom vo výške 20,-eur; v rovnakej výške sa v konaní o takejto žalobe vyberá aj súdny poplatok za odvolanie vo veci samej pokiaľ je podané po tomto dátume. Podaním odvolania vznikla žalobcovi poplatková povinnosť a súd prvého stupňa mu podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, prílohy tohto zákona, správne vyrubil poplatok 20,-eur.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorý žiadal rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov zrušiť a pre prípad úspešnosti žiadal priznať náhradu trov dovolacieho konania. Dovolanie odôvodnil tým, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), ktorý mal spočívať vo vydaní prekvapivého rozhodnutia odvolacieho súdu a v porušení práva dovolateľa na súdnu ochranu zaručenú v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože mu súd uložil poplatkovú povinnosť tam, kde ju uložiť nemal.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

V danom prípade ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania toho istého dovolateľa - viď konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 5Cdo/284/2014, 5Cdo/294/2014, 6Cdo/236/2014, 6Cdo/295/2014, 6Cdo/279/2014, 8Cdo/305/2014, 8Cdo/220/2014). Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 243b ods. 7 O. s. p. už ďalšie dôvody neuvádza.

Vzhľadom na to, že dovolanie žalobcu podľa § 237 O. s. p. a § 239 O. s. p. prípustné nie je, najvyšší súd ho odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p., § 151 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.